

12.12.2013

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 26.12.2013
Sayı: 1202

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

İskenderun Körfezi'ndeki çevre kirliliğinin ve burada kurulacak termik santrallerin doğa ve insan üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98., İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımla,

B. Toprak

Prof. Dr. Binnaz TOPRAK
İstanbul Milletvekili

Mustafa Moroglu

Rıza Turmen

Mehmet Ali Ertoprak

Hatay Mv.

Şenar KALEZİ

Ali İzzet Özgür

Adana Mv.

Ali Serinç

Çarşamba Mv.

Rafik Ergüner

Hatay Mv.

R. V.

Şenar KALEZİ

İst. Mv.

Ali Demirel

Adana Mv.

Ali SARIBAŞ

Gökçe Mv.

Ayşe Nedret Akman

Balıkesir Milletvekili

GEREKÇE

İskenderun Körfezi, Dilovası ve Aliğa'dan sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Türkiye'nin en kirli üçüncü noktası olarak değerlendirilmektedir. Bu kirliliğin ana nedeni, körfez etrafında yer alan sanayi tesislerinin atıklarıdır. Sugözü Termik Santrali, İskenderun Demir Çelik Tesisleri, İskenderun ve Payas Organize Sanayi bölgelerinde yer alan sanayi tesislerinden çıkan azot ve kükürt oksitlerinin havanın nemi ve yağmur sularıyla birleşmesi sonucu oluşan asit yağmurları körfeze ve körfez çevresinde yer alan orman ve tarım arazilerine zarar vermektedir. Asit yağmurları, toprağın asitleşmesine, çoraklaşmasına, ormanların yok olmasına sebep olmanın yanı sıra deniz suyundaki asit oranını yükselterek deniz canlılarının yaşam alanlarına zarar vermektedir. Sanayi tesisleri ve tarım arazilerinin yoğun olduğu İskenderun Körfezi civarının nüfusu 750 bin civarındadır. Körfezde yaşanan/yaşanacak çevre kirliliği 750 bin kişiyi etkileyecektir.

İskenderun Körfezi çevre kirliliği açısından Türkiye'nin üçüncü kirli noktasıyken, mevcut Sugözü Termik Santrali'nin etkileri yetmezmiş gibi, körfeze dört termik santral daha yapılmaktadır. Bu santrallerin ikisinin inşaatı bitmek üzeredir, diğer ikisinin inşaatına ise yeni başlanmıştır. Bunların yanı sıra, EPDK web sayfasında 'yürürlükte' ve 'inceleme değerlendirmede' başlıkları altında Körfez için 13 termik santral daha düşünülmektedir.

Sivil Toplum Kuruluşları'nın bölgedeki termik santral yapımlarıyla ilgili yürütmeyi durdurma istemiyle açtığı dava, Danıştay tarafından reddedilmiştir. Karara yapılan itiraz Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından oy çokluğuyla kabul edilip kararın gerekçesinde herhangi bir yerde kurulan ve kurulacak termik santrallerin çevreye etkilerinin bölgesel bazda değerlendirilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Türkiye'nin, gelişmekte olan bir ülke olarak enerji ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır. Devletin bu ihtiyaca cevap vermeye yönelik çalışmalar gerçekleştirmesi doğaldır, ancak enerji ihtiyacını karşılayabilmek için geliştirilen projelerin daha kapsamlı düşünülerek uygulanması gerekmektedir. Kalkınmayı amaçlarken doğanın tahribi, insanların sağlığının bozulması gibi sorunlarla karşılaşılması için alınan kararların çok boyutlu incelenmesi gerekmektedir. 25-30 yıl ömrü olan bir termik santral uzun yıllar boyunca etkisi hissedilecek veya geri dönülemez çevre tahribatına neden olabilmektedir. İskenderun Körfezi etrafındaki ovalarda yoğun olarak tarım yapılmaktadır. Kurulacak termik santrallerin ne boyutta toprak kirliliğine neden olacağı, tarım işçilerinin bundan nasıl etkileneceği araştırılmalıdır. İskenderun Körfezi kıyılarında 105 tanesi büyük troll ve gırgır olmak üzere 755 tane plaka sahibi balıkçı teknesi vardır. Termik santrallerin deniz kirliliğine etkisi ve bunun sonucunda balıkçılığa etkisi araştırılmalıdır. Kömür kullanılarak elektrik üretecek bu santraller hangi kriterler değerlendirilerek kurulmaktadır? İskenderun Körfezi etrafında yaşayan nüfusun fikri alınmış mıdır? Kısacası, İskenderun Körfezi'nde kurulacak

termik santrallerin yaratacağı etkilerin tüm boyutlarıyla araştırılıp değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasanın 56. maddesi, “herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir,” der. İskenderun çevresinde bulunan sivil toplum örgütleri -çevre örgütleri, meslek odaları vb. – İskenderun Körfezi’nde faaliyete geçecek ve kurulması düşünülen termik santraller hakkında endişe duymaktadırlar. Bu bağlamda, İskenderun Körfezi’ndeki çevre kirliliğinin ve burada kurulacak termik santrallerin doğa ve insan üzerindeki etkisinin araştırılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde bir araştırma komisyonu kurulmasını öneriyoruz.

